

ОРОЙУОН БАСТАКЫ СЫЛЛАРГА

Нам оройуонун үлэ-
һиттэрэ бастакы пяти-
летка сылларыгар туох
үлэни ыппыттарын кыл-
гастык суруйабыт.

1929 сыллаах күһүн
Куонта Кириэһи Нам се-
лота диэн уларытан аат-
таан туран итиннэ киин-
нээх Нам оройуонун тэ-
рийэр туһунан бырайыак
оҥоһуллубута. Ол быра-
йыак Саха АССР Верхов-
най Советын Ыйаабынан
1930 сыл олунньу 10 кү-
нүгүр бигэргэтиллибитэ.
Оройуон 23,2 тыһыынча
квадратнай километр иэ-
нээх буолбута. Урукку
Нам улуһунтан I уонна
II Атамайдар, Ойуун Уу-
һун нэһилиэгэ Горнай
оройуонугар бэрилли-
биттэрэ.

1933 сыл тохсунньу 1
күнүгэр оройуон 4550
хаһаайыстыбалаах, 15,7
тыһыынча киһи нэһилиэн-
ньэлээх, 23,7842 гектар
туһанар сирдээх буол-
бута. Ити иһиттэн баа-
һыната 12407, ходуһа
74475 гектар. Оччотообу-
га оройуонга 32230 ынах
сүөһү, ол иһиттэн 12925
ынаар ынах уонна 11229
сылгы баара.

1928 сылы кытта тэн-
нээтэххэ сылгы ахсаана
35,3 бырыһыан эбилли-
битэ. Бурдук ыһытыын
сирин кэнэтиигэ, үүнүү-
нү үрдэтиигэ үлэ күүскэ
барбыта. Ол түмүгэр
1933 сыллаахха ыһыы
сирэ 1928 сыллаахытаа-
бар 6000 гектар кэри-
гинэн кэнээбитэ. Обо-
руот аһын олордуга
бастакы хардылар оҥо-
һуллубуттара.

1933 сыллаахха биир

ынаар ынахтан ортоту-
нан 450 килограмм үт
ыаммыта. Ынах сүөһү
90-ча бырыһыана чааһы-
най бас билиигэ баара.
Оройуон активын күүһэ
производствоны тэри-
йиигэ, үлэ дьиссипилии-
нэтин уонна культураны
бөгөргөтүүгэ буолбакка,
табаарыстыбалары уон-
на артыаллары тэрийи-
гэ туһаайыллыбыта. 1930
сыллаахха буолбут пар-
тия XVI съёһин кэннит-
тэн Нам оройуонугар
тыа хаһаайыстыбатын
холбоһуктааһын түргэн
тэтимнээхтик барбыта.

1930 сыллаахха 25 та-
баарыстыба уонна артыал
баар буоллабына, 1933
сыллаахха 77 табаарыс-
тыба итиэннэ артыал
баар буолбута. Ити хол-
боһуктаах хаһаайыстыба-
лар 1930 сыллаахха 478
чилиэннээх буоллахтары-
на, 1933 сыллаахха кол-
лективной хаһаайыстыба-
ларга 2488 киһи чилиэ-
нинэн кирибитэ. Ыһыы
сирин холбоһонун быры-
һыана 1930 сыллаахха
13,3, 1933 сыллаахха
72,77 бырыһыанга тэн-
нэспитэ.

Мантан көстөрүнэн пя-
тилетка бүтүүгүр табаа-
рыстыбалары уонна ар-
тыаллары тэрийи ха-
һаайыстыбалар ахсаан-
нарынан уонна ыһыы си-
рин кээмэйинэн 5 төгүл
улаппыта. Холбоһукта-
мыт хаһаайыстыбалар
чилиэннэрин ахсаана
1932 сыллаахха 6083 ки-
һи буолабына, 1933 сыл-
лаахха 7493 киһиэхэ
тийибитэ. Ол аата 1933
сыллаахха оройуон нэ-

һилиэнньэтин 47,6 быры-
һыана коллективной ха-
һаайыстыба чилиэннэн
буолбута.

Ити сабана Чомаорко
уонна Соттой диэн ком-
муналар, 26 тыа хаһаа-
йыстыбаннай артыаллара
уонна 49 сирин холбоһон
үлэлиир табаарыстыба-
лар тэриллбиттэрэ. Ол
хаһаайыстыбалар 1933
сыл бүтүүгүр 3247 ынах
сүөһүлээхтэрэ, онтон 41,8
бырыһыана ынаар ынах
этэ.

Бастакы артыаллар тэ-
рилтэ-хаһаайыстыба өт-
түнэн төһө да ситэ илик-
тэрин, үлэ дьиссипилии-
нэтэ уонна культурата
намыһабын иһин бытар-
хай хаһаайыстыбалардаа-
бар ордуктаахтара көс-
түбүтэ. 1933 сыллаахха
хаһаайыстыбалар оттоо-
бут сирдэрэ гектарынан
оройуонга оттоммут сир
61,8 бырыһыанын, отто-
мут от тоннатынан 60,6
бырыһыанын, оттон си-
лэскэ 97,8 бырыһыанын
ылааллара. Уопсайдамыт
сүөһүгэ 17—20 центнер
от уонна ыанньык ынах-
ха 8 центнер сиилэс тик-
сэрэ.

Коммуналар уонна ар-
тыаллар ыһыыларын си-
рэ кэнники икки сыллар-
га икки төгүл кэринэ
улаппыта, оттон чааһы-
найдар ыһыыларын сирэ
агарынан аччаабыта.
1933 сыллаахха артыал-
лар ыһыыллара 3645 гек-
тарга тийибитэ. Оттон
бытархайдар 2044 гек-
тарга ыспытара.

Т. ЗАМЯТИН.

[Салгыта бэчээттэниэ].

1979 сыл муус устар
бүтүүтүгэр ССРС норуо-
тун хаһаайыстыбатын са-
йыннары бастакы биэс
сыллаах былаана БСК(б)П
XVI конференциятынан
биһирэммит уонна ыам
ыйыгар — Советтар Бү-
түн Союзтаагы V съез-
тэринэн бигэргэтиллибит
күнүттэн ыла 50 сылын
туолар.

ССКП Киин Комитета
«ССРС Норуотун хаһаа-
йыстыбатын сайыннары
бастакы биэс сыллаах
былаанын 50 сыла то-
лоутун туһунан» уураа-
бы ылына. ССРС но-
руотун хаһаайыстыбатын
сайыннары бастакы
биэс сыллаах былаанын
ылыныы 50 сыла толоу-
тун үһүлүчүлөөх суол-
татын учуоттаан, ССКП
XXV съёһин уураахта-
рын ситиһиилээхтик олох-
хо киллэрэр, биһиги Ийэ
дойдубут экономической,
научнай-технической уон-
на обороннай потенциа-
лын, советской дьоннор
культураларын уонна ыг-
гуларын модундук үүн-
нэрэр сыалынан партий-
най, профсоюзнай итиэн-
нэ комсомольскай тэрил-
тэлэр, советскай уонна
хаһаайыстыбаннай орган-
нар тэрийэр политичес-
кай, идейнэй иитэр үлэ-
лэрин үлэһиттэр айым-
нылаах эрчимнэрин сал-
гы активнай оҥорууга
туһаайан, бу кэрэ-бэлиэ
датаны киэнник бэлиэ-
тииргэ ССКП КК уураах-
таата.